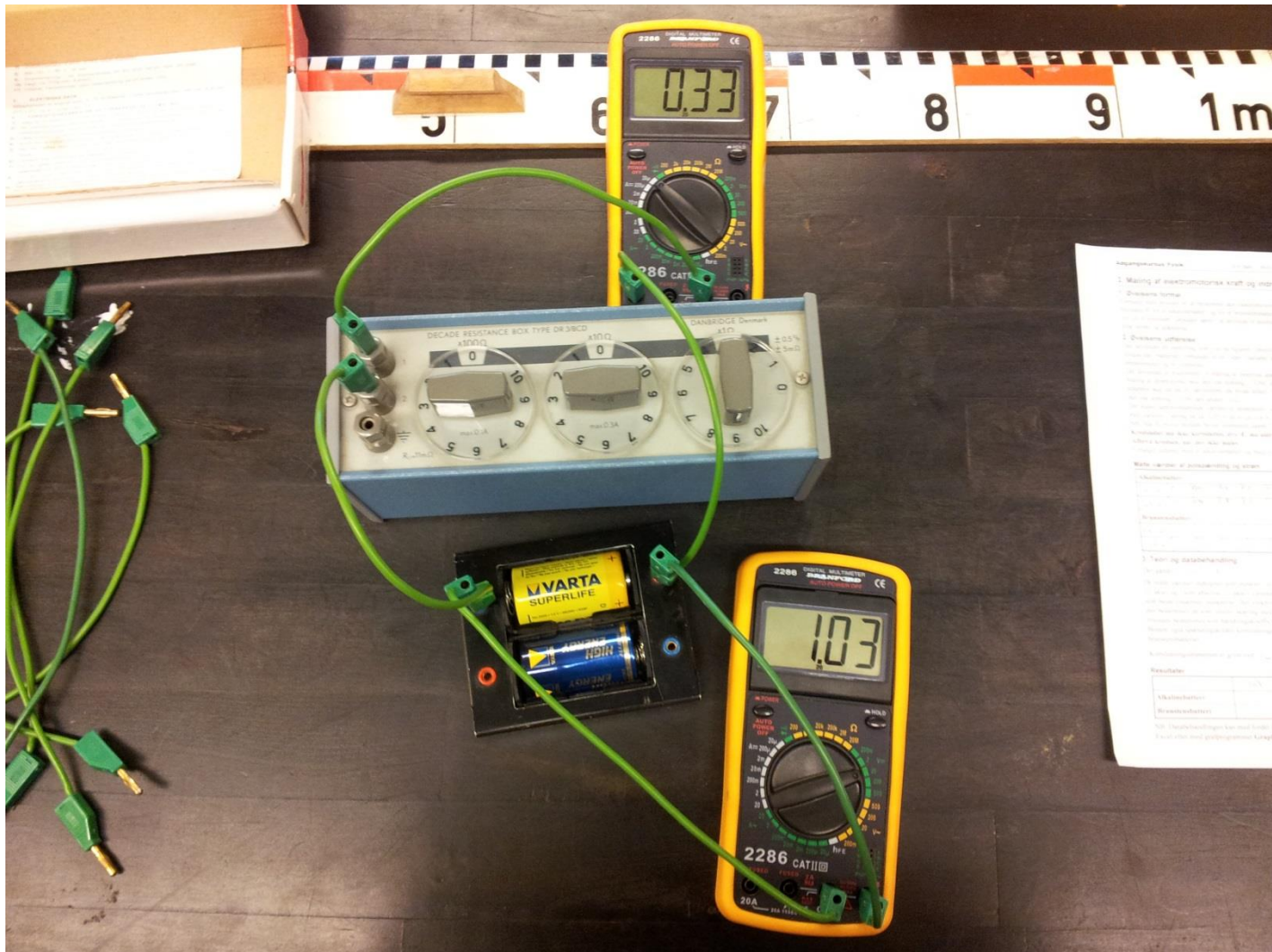

A15 – Fysik B: 29/11 2016

- Tilstedeværelsesregistrering.
- Oplæg til øvelse nr. 5
  - Elektromotorisk kraft og indre resistans.
    - Øvelsen udføres på torsdag den 1/12 i stamlokale 04.059
- Opsamling fra sidst.
- Nyt stof:
  - Energiomsætning i et kredsløb.
    - Side 83-84.
- Nye opgaver:
  - Opg. 9/8-9/10
  - Eventuelt behov for ekstraopgaver kan måske dækkes af
    - Blandede opgaver 8/18-8/25 (bemærk bl.a. resumeopgaven 25)

Øvelse nr. 5: Se også opgave 9/9

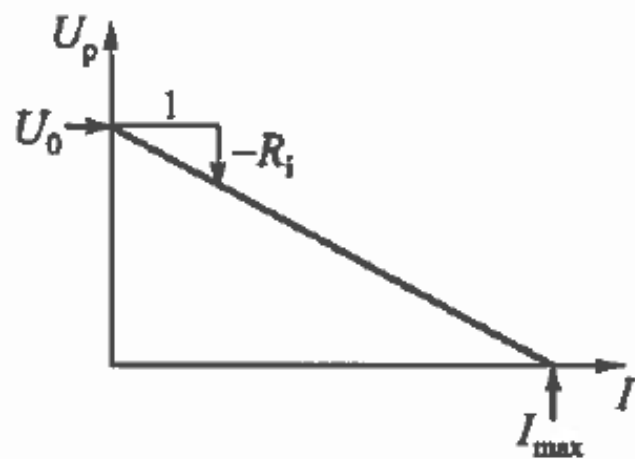
Elektromotorisk kraft og indre resistans

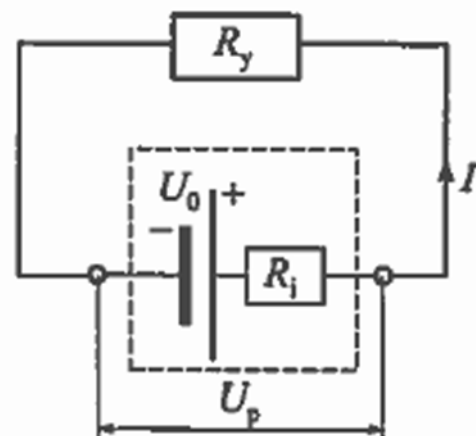
Polspænding

$$U_p = R_y I$$

$$U_p = U_0 - R_i I$$

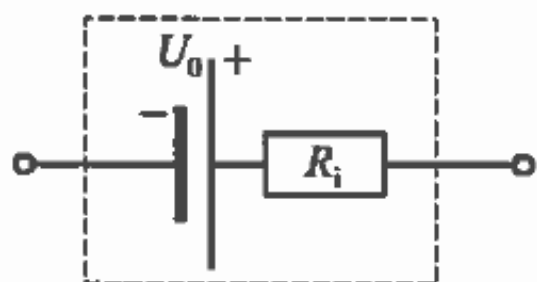
Polspændingen U_p som funktion af strømmen I

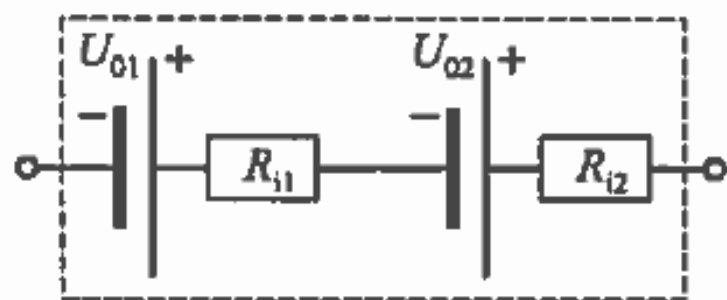
Kredsløb med spændingskilde og "ydre" resistor

Ohms lov for et kredsløb

$$U_0 = (R_i + R_y) I \Leftrightarrow I = \frac{U_0}{R_i + R_y}$$

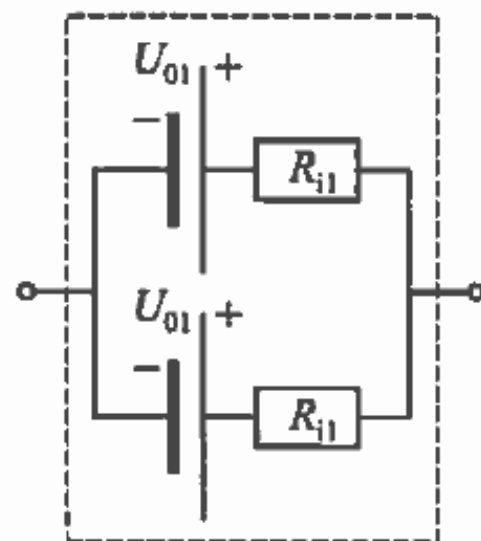
Spændingskilde med elektro-
motorisk kraft U_0 og indre
resistans R_i

Seriekobling af spændingskilder

$$U_0 = U_{01} + U_{02}$$

$$R_i = R_{i1} + R_{i2}$$

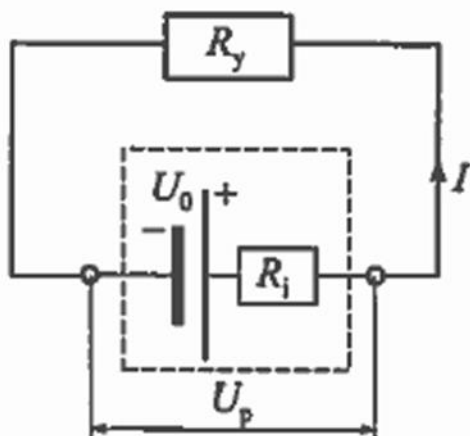
Parallelkobling af spændingskilder

$$U_0 = U_{01}$$

$$\frac{1}{R_i} = \frac{1}{R_{i1}} + \frac{1}{R_{i1}} = \frac{2}{R_{i1}} \Rightarrow R_i = \frac{R_{i1}}{2}$$

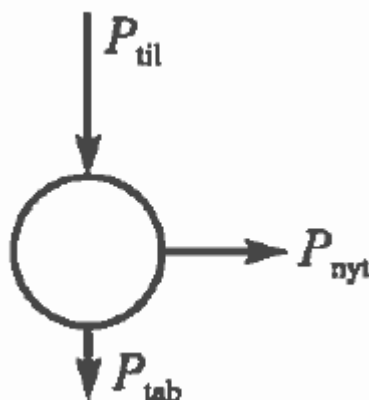
Energiomsætning i et kredsløb

$$U_0 = \frac{P_{\text{kilde}}}{I} = \frac{E_{\text{kilde}}}{Q}$$

$$P_{\text{til}} = U_0 I$$

$$P_{\text{til}} = P_{\text{tab}} + P_{\text{nyt}}$$

$$P_{\text{nyt}} = R_y I^2 = U_p I$$

$$P_{\text{tab}} = R_i I^2$$

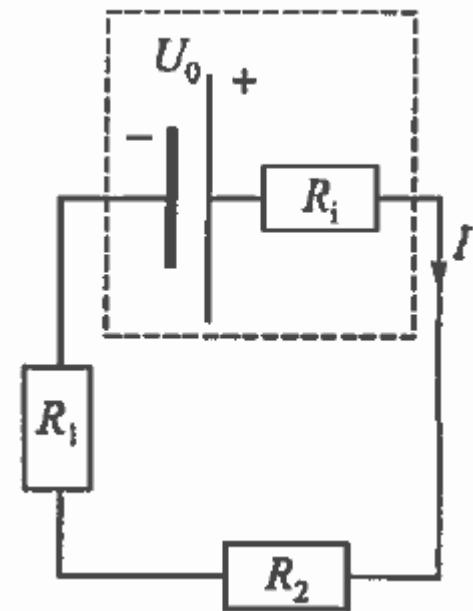
Virkningsgrad

$$\eta = \frac{P_{\text{nyt}}}{P_{\text{til}}} = \frac{U_p}{U_0}$$

Et elektrisk kredsløb er opbygget af en spændingskilde med elektromotorisk kraft U_0 og indre resistans R_i og af to ydre resistorer med resistanserne R_1 og R_2 .

- Beregn strømmen i kredsløbet.
- Beregn spændingskildens polspænding.
- Beregn den effekt, der omsættes i de to ydre resistorer.
- Beregn den effekt, der omsættes i den indre resistor.
- Beregn den effekt, der leveres af spændingskilden.
- Beregn energiomsætningens virkningsgrad.
- Beregn den energi (varme), der omsættes i spændingskilden i tiden Δt .

Data: $U_0 = 52 \text{ V}$; $R_i = 0,50 \text{ } \Omega$; $R_1 = 12 \text{ } \Omega$; $R_2 = 20 \text{ } \Omega$; $\Delta t = 8,0 \text{ min}$.

Animationer

- [Inden i en resistor](#)
- [Elektrisk kredsløb](#)